

بیورک نغمه‌های سلما را چگونه خواند

مروری بر مجموعه Selma Songs موسیقی متن فیلم *Dancer in the Dark*

مروری بر مجموعه Selma Songs نغمه‌های سلما
Dancer in the Dark متن فیلم
 خوانندگان: بیورک و تام بیورک از
 (گروه Radiohead)
 تنظیم: ونیس مندوزا *Vince Mendoza*

آلبوم با قطعه *Overture* - پیش درآید. آغاز می‌شود که با صدای ضعیف از کتر به همراه صدای کارخانه شروع می‌شود و با غرش و همه‌سازها پایان می‌یابد. وقتی قطعه دوم یعنی *Ovalda* شروع می‌شود، به نظر کسی شبیه به موسیقی محلی چینی می‌رسد، اما پس از مدتی بیورک آن را به شکل نمایشی پرهیجان بهم می‌ریزد. قطعه اصلی آلبوم *I've Seen It All* دینسفره‌یی است با تمام بیورک خواستند گروه *Radiohead* بیورک این قطعه را به عنوان مانیفست سلما معرفی می‌کند. قطعه‌یی است زیبا و غمگین و صدای آن دو بر روی ریتمی تکتو همراه با صدای دلنواز سازهای زهی به گوش می‌رسد.

Scatterheart - پریشان دل - می‌نواست یک قطعه مخفی (hidden track) در آلبوم *Homogenic* باشد. قطعه‌یی بسیار ماهرانه و پرچیده است. *It's oh so quiet* حال و هوای ترانه *It's oh so quiet* از آلبوم *Post* دارد. ترانه‌یی پست‌مدرن از نوع کارهای *Sir Andrew Lloyd webber*
107 Steps هولندا کترین بخش این مجموعه

است این حس به شونده دست می‌دهد که سلما شجاعانه به سوی گام برمی‌دارد. قطعه هفتم، قطعه پیکشده *New World* است که آزادی نهایی سلما را ترسیم می‌کند. از سولولاش؟ اندیشه‌اش؟ تاپینتی‌اش؟ پندش... باید فیلم را دید و فهمید.

می‌دهد و موسیقی تنها شیوه‌ی رهایی اوست. بیورک خود می‌گوید: «در واقع من درون یک ترانه احساس آلودگی بیشتری می‌کنم تا در دنیا. واقعاً این من و سلما این موضوع مشترک است که هر دو می‌خواهیم از واقعیت فرار کنیم. تنها زمانی خود را از این آرام‌خس می‌کنم که در حالی نوشتن یا اجرای موسیقی باشم. من در موسیقی نوعی تخلیه و انترزاغ حس می‌کنم اما مردم سرا می‌نمایند. به‌خصوص احساس شرمناک و پیش‌بینی نندم‌شان البته سلما نسبت به من کمی بیشتر پیش می‌رود چون او این نظر فکر می‌کند که زندگی می‌تواند یک موزیکال طولانی باشد که من این‌طور هم فکر نمی‌کنم».

او اضافه می‌کند که قبلاً تمایلی زیادی برای همکاری در چنین پروژه‌یی (سازگاری و ساخت موسیقی) نداشته و سرانجام به این نتیجه رسیده که نوشتن در مورد سلما به جای خودش، آزادی عمل بسیاری به او می‌دهد و تغییر خوبی است و نتیجه هم چنان شد که تمامی خوانندگان بیورک را راضی ساخت.

Selma Songs آلبومی است غنی، گرچه کوتاه (تنها ۲۲ دقیقه) که چهره موسیقایی این زن جوان داستانی را رنگ‌آمیزی می‌کند. با این حال با گوش کردن به این هفت قطعه صدای قوی بیورک را بسیار آشنا می‌یابیم. هرچند که او از زبان سلما می‌خواند، همان لحن همیشه‌ی را درآورد.

سلما (با بازیگری بیورک) به عنوان یک مادر تنها و کارگر کارخانه که در آستانهٔ نابینایی است، زندگی سختی را می‌گذراند. ترانه‌های این فیلم از دنیای درونی سلما بیرون می‌آیند، دنیایی که در آن سلما (و تماشاگران) به آرامش می‌رسند در میان بی‌رحمی دنیای واقعی. موسیقی بیورک و تنظیم از کتری مندوزا (همکاری بیورک) با یکدیگر چفت شده‌اند. کارترین دونوو (*Radiohead*) صدایی تأثیرگذار و برجسته دارند اما موسیقی و آوای بیورک از درخششی مرکزی برخوردار است.

می‌شنویم که صدای صنعتی کارخانه به ریتم قطعه تبدیل و جست‌وجوهای غیرهادی شهودی و مولودیک بیورک به یک افشانش ذهنی خوابگونه بدل می‌شود. شیوه بسیار فردی و غیرمتعارف بیورک در ساخت موسیقی فیلم به نحوی آشکار با محیط سینمایی همگن به نظر می‌رسد. مانند همیشه نوع خاص و ویژه او در شروع خواندن در فیلم جلوه‌یی خاص دارد که موقعیتی بسیار ویژه را برای بیورک پدید می‌آورد او نخستین کار بازیگری‌اش را با درام موزیکال لارس فون ترییر تجربه می‌کند و نیز آلبومی از ترانه‌هایی که برای فیلم نوشته انتشار می‌دهد.

سلما زن جوانی است که زندگی تخیلی قدرتمندانه‌یی دارد. او نیرویی بینایی‌اش را از دست

بیورک از کودکی تا امروز

بیورک با نقل مکان به لندن، فعالیت تک نقره خود را آغاز کرد و آرت‌هایی با گروه‌های مختلف اجرا کرد و از آن‌جا بود که علاقه‌اش به فرهنگ کلوب‌ها و مراکز موسیقی شکل گرفت. او همکاری‌اش را با Nellye و Hooper تهیه‌کننده که پیش از آن با Soul II Soul و Massive Attack کار کرده بود، آغاز کرد. نخستین تمره همکاری این دو مجموعه‌ی است با نام Human Behaviour که در ژوئن ۹۳ انتشار یافت و به لیست چهل آلبوم برتر انگلیس راه یافت و این مجموعه زمینه را برای انتشار Debut فراهم کرد. تا سال ۹۴ بیورک تعدادی تک ترانه برتر داشت از جمله Venus as a Boy در پایان سال ۹۳ و Bigtime Sensuality, Play Dead در پایان آن سال. نشریه NME آلبوم Debut را آلبوم سال معرفی می‌کند و بیورک جایزه بهترین هنرمند زن تکنفره و بهترین هنرمند تازه وارد را از فستیوال BRIT دریافت می‌کند.

Debut در آمریکا Gold و در انگلیس Platinum می‌شود.

بیورک سال ۹۴ را بی‌سروصدا می‌گذراند و به ضبط دومین آلبوم خود می‌پردازد. به مدونا برای آلبوم Bedtime Stories کمک می‌کند و در همان سال به اجرای MTV Unplugged می‌پردازد. تک ترانه‌ی Army of Me منتشر می‌کند که رتبه ۱۰ در جدول انگلیس و ترانه برتر ترانزیتوارک در آمریکا را به خود اختصاص می‌دهد.

دومین آلبوم بیورک در ژوئن ۹۵ منتشر می‌شود که رتبه دو در انگلیس و رتبه ۲۲ در آمریکا به دست می‌آورد و در نشریات نقد‌های مثبتی در موردش چاپ می‌شود. Post با فروش خوب خود، در آمریکا Gold می‌شود. بیورک راه به دومین جایزه‌اش از BRIT می‌رساند. این آلبوم شامل قطعاتی بود که هر یک در جدول انگلیس دارای رتبه بودند، Isobel رتبه ۲۲، It's oh so quiet رتبه ۶ و Hyperballad رتبه ۸.

در اواخر سال ۹۶، بیورک Telegram را انتشار می‌دهد که اجرایی ویژه از آلبوم Post است. Homogenic (همگن) تجربی‌ترین کار او تا سال ۹۷ در اواخر همین سال منتشر می‌شود. اجرای متعدد دیگری از قطعات آن ارائه می‌دهد.

بیورک در فیلمی از لارس فون تریئر با عنوان فرسوده در تارکی، بازی می‌کند و جشنواره کن ۲۰۰۰ جایزه بهترین بازیگر نقش اول زن را به بیورک برای بازی در این فیلم می‌دهد و لارس فون تریئر، کارگردان نیز نقل ملامت را دریافت می‌کند. او همزمان آلبوم ترانه‌های متن فیلم به نام Selmasongs را که ساخته خودش است انتشار می‌دهد. آلبوم بعدی او Vespertine است.

فلاته موسیقی بیورک با انقلاب پانک در اواخر دهه هفتاد تغییر کرد و در سال ۱۹۷۹ گروه بساد پانک Exodus را تشکیل داد. در سال ۱۹۸۱ به همراه نویسنده گیتار بلژیکی Jakob Magnussen دست به تشکیل گروه Tappi Tíkarrass زد و یک EP با عنوان Blóð Fast 1 Vild انتشار داد. این حرکت در سال ۱۹۸۲ با آلبوم Miranda ادامه یافت که بعدی بیورک تشکیل گروه بساد پانک دیگری به نام KUKL و انتشار دو آلبوم با عنوان‌های Holiday in The Eye و Europe در فاصله سال‌های ۱۹۸۴ تا ۱۹۸۶ بود. در تابستان سال ۱۹۸۶ کنتردیسی به صنعت تشکیل گروه The Sugercubes آغاز شد. نخستین آلبومی که این گروه با عنوان Too Good (بسیار خوب) در سال ۱۹۸۸ انتشار داد، در رتبه آلبوم‌های برتر انگلیس و آمریکا قرار گرفت و نام گروه از مرزهای ایسلند فراتر رفت. طی چهار سال بعدی موج موفقیت گروه، آمریکا و بریتانیا را دریافت، در حالی که گروه هنوز ستاره ایسلند بود.

بیورک در سال ۱۹۹۰ با همسرهای گروهی، ایسلندی بیورگی بر پایه استنادهای Jazz در کنسرت انتشار داد. بروز مشکلات و تنش‌های حاد بین بیورک و عضو دیگر گروه به نام Einar Om Benediktsson در سال ۱۹۹۲ به جدایی و فروپاشی گروه انجامید.

بیورک خواننده اصلی یک گروه شش نفره ایسلندی با نام Sugercube بود که به شهرت رسید. اما وقتی گروه از هم پاشید و او خوانندگی تنها شد، شهرت‌اش را به سرعت از دست داد و به جای دنبال کردن کار گروه بر پایه گیتار -رآک با سلیقه و فرهنگ کلوب‌ها و کسانی چون Under Nellye Hooper و World Tricky همراه شد. بیورک با انتشار نخستین آلبوم خود به نام Debut جایزه جدید هنری خود را تثبیت کرد و با کسب وجهی بین‌المللی به یکی از ستارگان غیرمتعارف دهه ۹۰ بدل گشت. با این که نام Debut بر نخستین آلبوم حالتی از اولین کار تک نقره است اما او در واقع از زمان کوچکی خواننده حرفه‌ی شناخته می‌شد، چنانچه در بازه سال‌های آهنگ‌های اجرا کرده بود. او در دوره ابتدایی نتایج پیاپی کلاسیک را آموخت و معلمش تئوری از صدای او که ترانه Love you to Love you to Love you از Tina Charles خوانده بود به شبکه رادیویی ایسلند فرستاد. پس از پخش این ترانه از رادیو، کمپانی موسوم به Falkin او پیشنهاد ضبط داد و او در بازه سال‌های انتشار یک آلبوم به شهرت رسید. این آلبوم شامل بسیاری از ترانه‌های پاپ روز از جمله Fool on the Hill در گروه بیتلز بود. آلبوم با طراحی جلد توسط مادرش و گیتارنوازی نابردی‌اش فراهم شده بود و اگرچه بیورک ستاره ایسلند شده بود، اما هنوز نامش از مرزهای کشورش فراتر نرفته بود.